

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографії

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни
«Дослідження українського автентичного танцю»
підготовки бакалавра
спеціальності 024 «Хореографія»
освітньо-професійної програми «Хореографія»

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Дослідження українського автентичного танцю» підготовки бакалавра, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 024 «Хореографія», за освітньою програмою «Хореографія»

Розробник: кандидат мистецтвознавства, доцент Косаковська Л.П.

Силабус вибіркової навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри хореографії

протокол № 2 від 27 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри:

доц. Косаковська Л.П.

I. Опис вибіркової дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво» Спеціальність 024 Хореографія Освітня програма «Хореографія» бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 420/14		Рік навчання_3, 4
		Семестр 5, 6, 7-ий
		Лекції 12 год.
ІНДЗ: немає		Практичні 130 год.
		Самостійна робота 254 год.
		Консультації_24 год.
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Косаковська Леся Петрівна

Науковий ступінь: кандидат мистецтвознавства

Вчене звання: доцент кафедри хореографії

Посад: доцент

Контактна інформація :+38 0662213364; e-mail: l.kosakovska@gmail.com

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Проблеми культурного життя України викликають нагальну потребу у вихованні нової генерації творчої молоді, яка активно сприятиме розвитку вітчизняної культури. Підготовка спеціаліста в галузі хореографічного мистецтва вимагає особливої уваги як до його фахової підготовки так і до виховання його особистісних характеристик як митця-хореознавця. У зв'язку з цим у науковій організації навчального процесу особливого значення набуває комплекс дисциплін, що впливають на формування особистості в професійно-мистецькому і культурологічному аспектах. Курс «Дослідження українського автентичного танцю» передбачає вивчення основних етапів зародження, становлення, розвитку народної хореографії в Україні, тенденції розвитку видів і жанрів українського народного танцю. Саме тому рівень знань та вмінь студентів, здобутих в процесі вивчення «Дослідження українського автентичного танцю» як навчальної дисципліни є вагомим складовим професіоналізму майбутніх балетмейстерів та керівників хореографічних колективів.

2. Пререквізити.

Матеріал, запропонований силабусом «Дослідження українського автентичного танцю» вивчається у тісному зв'язку з предметами: «Історія та культура України», «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Основи наукових досліджень».

Наавчальна дисципліна має тісні міжпредметні зв'язки з фаховими дисциплінами «Теорія та методика вивчення класичного танцю», «Композиція танцю», «Теорія та методика вивчення сучасного танцю», «Хореографічна культура народів світу», «Теорія та методика вивчення сучасного бального танцю», «Теорія та методика вивчення народно-сценічного танцю», оскільки є вагомим складовим професіоналізму майбутніх балетмейстерів та керівників хореографічних колективів.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Курс «Дослідження українського автентичного танцю» передбачає вивчення основних етапів зародження, становлення, розвитку танцювального фольклору, тенденції розвитку видів і жанрів автентичного танцю. Саме тому рівень знань та вмінь студентів, здобутих в процесі вивчення курсу «Дослідження українського автентичного танцю» як навчальної дисципліни є вагомим складовою професіоналізму майбутніх балетмейстерів та керівників хореографічних колективів. Його опанування відповідає міжнародній класифікації спеціалістів хореографічного мистецтва, які навчаються за Болонською системою освіти.

4. Результати навчання (компетентності).

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- роль і місце предмету «Дослідження українського автентичного танцю» в системі професійної підготовки та майбутньої праці студентів у якості балетмейстерів, артистів балету, керівників хореографічних колективів;
- специфічні особливості та виразні засоби автентичного танцю;
- основні етапи розвитку зарубіжної і вітчизняної фольклористики та етнохореології,
- характерні особливості українського автентичного танцю;
- біографічні дані провідних діячів українського хореографічного мистецтва.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Дослідження українського автентичного танцю» забезпечує оволодіння загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія»: ЗК-1. Здатність навчатися та самонавчатися. ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї, креативність. ЗК-3. Здатність знаходити, обробляти інформацію з різних джерел. ЗК-6. Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, усвідомлювати соціальну значущість майбутньої професії. ЗК-8. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК-9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-11. Здатність критично осмислювати основні світоглядні теорії і принципи у навчанні та професійній діяльності. ФК-4. Здатність продукувати креативні ідеї, обговорювати їх в команді, розробляти алгоритм їх практичного втілення в арт-проекті та ефективно вирішувати завдання по його реалізації. ФК-5. Володіння спеціальною хореографічною термінологією (французькою та англійською мовами), знання програмних вимог з хореографічних дисциплін для студентів ЗВО та володіння методикою їх викладання. ФК-11. Бути готовим до посадових обов'язків, володіти навичками індивідуальної та колективної роботи зі студентами, мати педагогічний такт та високі моральні якості. ФН-15. Здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії. ФК-16. Здатність створювати навчально-методичне забезпечення з хореографічних дисциплін.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Автентичний танець в українській традиційній культурі.						
Тема 1.Зміст і завдання курсу	34	2	10	20	2	

«Дослідження українського автентичного танцю»						
Тема 2 Етапи дослідження українського автентичного танцю	32		10	20	2	5
Тема 3. Історичні витоки українсько народного танцю	32		10	20	2	5
Тема 4. Український хореографічний фольклор у циклі річної та сімейно побутової обрядовості	34	2	10	20	2	10
Тема 5. Хореографія українського автентичного танцю	34	2	10	20	2	10
Тема 6. Стилiстичні особливості українських народних танців та їх районування.	34	2	10	20	2	10
Тема 7. Семантика композиційних побудов українського автентичного танцю.	32		10	20	2	10
Тема 8. Музика українських народних танців.	32		10	20	2	10
Разом за модулем 1	264	8	80	160	16	60
Змістовий модуль 2. Шляхи формування і перспективи українського народного танцю						
Тема 9. Поява сценічних форм українського народного танцю.		2	20	20	2	10

Тема 10. Збереження українського танцювального фольклору у творчій спадщині В.Верховинця та В.Авраменка.			10	20	2	10
Тема 11. Педагогічний потенціал української хореографії.	2		10	20	2	10
Тема 12. Український автентичний танець як основа балетмейстерської творчості	2	2	10	34	2	10
Разом за модулем 2	156	4	50	94	8	40
Всього годин:	420	12	130	254	24	100

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента.

Відвідування занять у відповідності до розкладу є обов'язковим. У випадку пропуску занять студентом з поважних причин, викладач призначає заняття в online форматі.

Політика щодо академічної доброчесності.

Списування під час виконання тестових завдань заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час online тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюється на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

1. Перелік питань до заліку

2. Український народний танець як компонент первісного синкретичного мистецтва.
3. Хоровод як видовишно-ігрова форма народної творчості.
4. Хореографічний фольклор у циклі календарно-річної обрядовості українців.
5. Функціонування українського народного танцю в побуті.
6. Роль фольклору як основи для розвитку лексики народного танцю.
7. Значення танцю в житті українського народу.
8. Середовище, в якому побутовали і розвивались українські народні танці.
9. Танці інших народів у хореографічному мистецтві України. Метелиці, польки, кадрили – національний різновид європейських танців в українському народному хореографічному мистецтві.
10. Стилiстичні особливості українських народних танців та їх районування.
11. Композиційні елементи та окремі хореографічні малюнки у хороводах.
12. Танцювальні рухи українських хороводів.
13. Класифікація хороводів за стилістичними особливостями та співвідношенням їх складових елементів.
14. Побутові танці - найчисленніша група українського народного хореографічного мистецтва.
15. Класифікація побутових танців за стилістикою.
16. Танець гопак як зовнішньо – етнографічний атрибут українського народу .
17. Сюжетні танці як етап у розвитку народного хореографічного мистецтва України.
18. Характерні особливості української народної хореографії.
19. Характерні особливості народної танцювальної музики.
20. Народний танець в українській традиційній культурі.
21. Історичні витоки українського народного танцю.
22. Танець у звичаєво-обрядовій сфері давніх українців.
23. Семантика композиційних побудов та образно-символічної мови українського автентичного танцю.
24. Сучасні хореознавчі концепції походження танцю "Гопак".
25. Український народний танець як природна основа і невичерпний арсенал зображально-виражальних засобів професійного мистецтва.
26. Становлення українського народно-сценічного танцювального мистецтва.
27. Поява сценічних форм народного танцю та еволюція його художньої образності.
28. Український народний танець у виставах музично-драматичних та оперних театрів.
29. Професіоналізація народного танцювального мистецтва. Балетмейстерська, педагогічна та наукова діяльність хореографа-фольклориста В.Верховинця.
30. Розвиток професійного народно-сценічного хореографічного мистецтва в ансамблі танцю П.Вірського.
31. Становлення системи хореографічної освіти і виховання.
32. Танець як частина обрядово-ритуальної системи слов'ян.
33. Синкретична природа українських хороводів.
34. Скомороство як явище театральної-видовищної культури Київської Русі.
35. Танець у вертепній драмі та народних виставах „Меланка” і „Коза”.
36. Тенденції розвитку українського балетного мистецтва 20-30-х рр.. ХХст.
37. Особливості формування українського народно-сценічного танцювального мистецтва як окремого виду національної культури.
38. Український хореографічний фольклор на українській професійній сцені 20-30-х рр.. ХХст.
39. Функціонування українського народного танцю в побуті.

40. Збереження і розвиток українського танцювального фольклору у творчій спадщині В.Авраменка.
41. Розвиток народно-сценічної хореографії в Україні (кін. ХХ-поч.ХХст.).
42. Тематична і жанрова різноманітність творчої спадщини П.Вірського.
43. Збереження і розвиток національних виконавських традицій у сучасному хореографічному мистецтві.
44. Становлення та розвиток системи хореографічної освіти та виховання в Україні.
45. Самобутність хореографічного мистецтва аматорських танцювальних колективів Волині.
46. Тенденції розвитку хореографічного мистецтва Волині на сучасному етапі.
47. М.Верховинець – теоретик і практик української хореографії.
48. Джерелознавчий та історіографічний аспекти проблеми дослідження української народної хореографії.
49. Хореографічне мистецтво як фактор виховання та збагачення духовної культури молоді.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко В. Українські народні танки, музика і стрій: Кн.1 та 2 / В.Авраменко – Голивуд, 1947.
2. Боримська Г. Самоцвіти українського танцю / Г.Боримська – К.: Мистецтво, 1974.
3. Василенко К. Лексика українського народно-сценічноготанцю/ К.Василенко – К.: Мистецтво, 1996
4. Василенко К. Украинский народный танец / К.Василенко – М.: Искусство, 1981.
5. Верховинець В. Теорія українського народного танцю/ В.Верховинець – К.: МузичнаУкраїна, 1990.
6. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис / О.Воропай – К.: АВПТ "Оберіг", 1993.

7. Гуменюк А. Українські народні танці // НТЕ. – 1967. – № 1
8. Іваницький А. Українська народна музична творчість: Посібник для вищих та середніх навчальних закладів / А.Іваницький – К.: Муз. Україна, 1990.
9. Купленник В. Нариси до історії українського народного танцю: Практичний матеріал для вчителів загальноосвітніх шкіл, шкіл нового типу та керівників гуртків позашкільних закладів / В.Купленник – К.: ІЗМН, 1997.
10. Лозко Г. Українське народознавство / Г.Лозко – К.: Зодіак – ЕКО, 1995.
11. Народні танці Волині і Волинського Полісся у записах Миколи Полятикіна. Мистецьке видання. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2005.
12. Станішевський Ю. Танцювальне мистецтво Радянської України / Ю. Станішевський - К.: Знання, 1967.
13. Станішевський Ю. Український балетний театр / Ю. Станішевський - К.: Муз. Україна.
14. Степовий О. Українські народні танці: Етнографічний нарис / О.Степовий – Авсбург, 1946.
15. Уральская В. Природа танца / В.Уральская – М.: Советская Россия, 1981.
16. Українські народні танці / Упорядкування А.І. Гуменюка. – К.: Видавництво Академії наук Української РСР, 1962.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Бесіди про танець: Методичні розробки на допомогу керівникам хореографічних колективів, шкіл і позашкільних установ / Укл. А.П.Тараканова. – К.: ІЗМН, 1996.
2. Василенко К. Лексика народно-сценічного танцю / К.Василенко – К.: Мистецтво, 1971.
3. Верховинець В. Весняночка: Ігри з піснями для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку / В.Верховинець – К.: МузичнаУкраїна, 1989.
4. Василенко К. Українські народні танці для дітей / К.Василенко. - К.: Муз. Україна, 1985.
5. Купленник В. Нариси до історії українського народного танцю: Практичний матеріал для вчителів шкіл, шкіл нового типу та керівників гуртків позашкільних закладів / В.Купленник. – К.п: ІЗМН, 1997.
6. Музична діяльність. Хрестоматія. Навчальний посібник /Упор. Прудська І.П. – Тернопіль:Навчальна книга – Богдан,2003.
7. Шевчук А.С. Дитяча хореографія: прогр. та навч.-метод.забезпеч.хореогр. діяльн. дітейвід 3 до 7 років: наавч.-метод.посіб /А. Шевчук– К.: Шкіл,світ, 2008.
8. Шевчук А.С. Розвиток дошкільнят в музично-руховій діяльності: навчально-методичне забезпечення програми «Дитина» /А. Шевчук-К.:Шкіл.світ, 2008.

Інформаційні ресурси

http://www.ebk.net.ua/Book/history/makarchuk_eu/

<http://tno.uaweb.org/book2/>

<http://etno.uaweb.org/>

<http://www.reddiplom.org/iss12.htm>

Схвалено Вченою радою

Волинського національного університету імені Лесі Українки

Протокол №10 від 28 серпня 2020 р.

Погоджено:

Проректор з навчальної роботи та рекрутації

проф. Ю.В. Громик

Проректор з навчально-виховної
роботи та комунікацій

доц. Н. Б. Благовірна

